

TIEDOTE ALUSTAVISTA TUTKIMUSTULOKSISTA**11.10.2021****Tutkimus: MAMANET - Pienten lasten äitien keskinäiset kaverisuhteet Helsingin monikulttuurisilla asuinalueilla (määrällinen osatutkimus)****Tavoite**

MAMANET-hankkeen määrällisen osatutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa pienten lasten äitien keskinäisistä kontakteista ja kaverisuhteista Helsingin monikulttuurisilla asuinalueilla. Osatutkimuksen kohdejoukko on helsinkiläiset alle kouluikäisten lasten äidit. Tutkimuksessa tarkastellaan eri etnisistä ryhmistä tulevien äitien keskinäisten kontaktien ja kaverisuhteiden määrää ja laatua sekä niitä selittäviä tekijöitä. MAMANET-hanke toteutetaan Tampereen yliopistossa. Hanketta rahoittaa Helsingin Kaupunki, Kulttuurirahasto ja Koneen Säätiö.

Aineisto

Määrällisen osatutkimuksen aineistosta noin 90 % on kerätty lomakekyselyinä kahdessa neuvolassa 18.1-19.2.2021. Ne sijaitsevat alueilla, joissa vieraskielisen väestön osuus on keskimääräistä suurempi kuin muualla Helsingissä. Lisäksi maahanmuuttajataustaisia äitejä tavoiteltiin järjestöjen kautta levitetyllä sähköisellä kyselyllä sekä puhelinhaastatteluin. Sähköisellä lomakkeella ja puhelinhaastatteluilta kerätty aineisto koostuu yksittäisistä vastauksista eri puolilta Helsinkiä. Koronapandemian takia määrällisen osa-aineiston keruu lykkääntyi noin vuodella.

Vastaajat

Lomakekyselyyn osallistui yhteensä 765 vastaajaa. Aineistosta poistettiin vastaajat, jotka ilmoituksensa mukaan eivät asuneet Helsingissä, joilla ei ollut 0–7-vuotiasta lasta sekä ne, joiden etnistä taustaa koskevat tiedot olivat ristiriidassa lomakevalintaan nähden. Näiden ulossulkukriteerien soveltamisen jälkeen aineisto muodostuu 696 vastaajasta. Vastaajista 63 % oli suomalaistaustaisia (vastaajan vanhemmista ainakin toinen oli syntynyt Suomessa) ja 37 % maahanmuuttajataustaisia (vastaajan molemmat vanhemmat olivat syntyneet muualla kuin Suomessa).

Alustavat havainnot

Tutkimuksessa oltiin kiinnostuneita suomalaistaustaisten äitien kontakteista ja ystävyyssuhteista **samalla asuinalueella asuvien maahanmuuttajataustaisten äitien** kanssa ja maahanmuuttajataustaisten äitien **samalla asuinalueella asuvien suomalaistaustaisten äitien** kanssa.

Kasvokkaiset ja sosiaalisen median kontaktit asuinalueella

Kontakteja väestöryhmien välillä oli suhteellisen vähän. Valtaosa vastaajista raportoi, että on tekemisissä *harvemmin kuin kerran kuukaudessa tai ei lainkaan* toisen väestöryhmän kanssa *kasvotusten* (suomalaistaustaiset: 71 %, maahanmuuttajataustaiset: 67 %) tai *sosiaalisessa mediassa* (suomalaistaustaiset: 83 %, maahanmuuttajataustaiset: 70 %). Yleisimmin koronapandemian ei arvioitu vaikuttaneen kontaktien määrään. Maahanmuuttajataustaiset arvioivat

kuitenkin suomalaistaustaisia hieman useammin kontaktien lisääntyneen sekä kasvokkain että sosiaalisessa mediassa pandemian aikana verrattuna sitä edeltävään aikaan. Kontaktit koettiin keskimäärin miellyttäväksi; suomalaistaustaiset arvioivat ne hieman miellyttävimmiksi kuin maahanmuuttajataustaiset.

Ystävyyssuhteet asuinalueella

Ystävyyssuhteet väestöryhmien välillä olivat suhteellisen harvinaisia. Valtaosa (88 %) suomalaistaustaisista vastaajista ilmoitti, että heillä *ei* ole yhtään maahanmuuttajataustaista äitiystävää asuinalueellaan. Hieman pienempi enemmistö (67 %) maahanmuuttajataustaisista vastaajista ilmoitti, että heillä *ei* ole yhtään suomalaistaustaista äitiystävää asuinalueellaan.

Tyypilliset äitien kohtaamispaikat ennen korona-aikaa

Etnisestä taustasta riippumatta vastaajat olivat tavanneet asuinalueensa muita äitejä samoissa paikoissa ennen koronapandemiaa. Suosituimpia tapaamispaikkoja olivat leikkipuistojen ja leikkipaikkojen ulkotilat, pihat ja puistot. Kohdallaisen yleisiä tapaamispaikkoja olivat myös kahvilat ja ravintolat, leikkipuistojen sisätilat, koulut ja päiväkodit sekä kauppakeskusten leikkipaikat ja oleskelutilat. Harvemmin toisia äitejä tavattiin urheilupaikoilla, kirjastossa, neuvolan tiloissa, asukastilassa tai aukiolla ja toreilla. Suomalaistaustaiset vastaajat tapasivat useammin kuin maahanmuuttajataustaiset toisia äitejä kotona, maahanmuuttajataustaiset suomalaistaustaisia useammin uskonnollisten yhteisöjen tiloissa.

Kohtaamispaikkojen koettu riittävyys ja avoimuus eri kulttuuritaustoista tuleville perheille

Suomalaistaustaisista vastaajista 18 % ja maahanmuuttajataustaisista vastaajista 21 % arvioi, että asuinalueella *ei* ole riittävästi kohtaamispaikkoja, joissa voisi tavata muita äitejä. Suomalaistaustaisista vastaajista 61 % oli täysin samaa mieltä, että *kaikki perheet kulttuuritaustasta riippumatta ovat asuinalueellani tervetulleita kohtaamispaikkoihin*. Maahanmuuttajataustaisilta kysyttiin mielipidettä väittämään eritellysti seuraavien paikkojen kohdalla: leikkipaikkojen piha-alueet ja leikkipaikat, kirjastot, neuvolan ryhmät, leikkipuistojen toiminta, liikuntapaikat sekä järjestöjen tarjoama toiminta. Riippuen kohtaamispaikasta, noin puolet vastanneista (42–54 %) oli täysin samaa mieltä väittämän kanssa.

Yhteenveto

Suomalais- ja maahanmuuttajataustaiset äidit tapaavat toisia alueella asuvia äitejä samoissa paikoissa Helsingin monikulttuurisilla asuinalueilla. Siitä huolimatta vaikuttaa siltä, että näiden ryhmien välillä on melko vähän kontakteja. Mikäli kontakteja on, ne koetaan keskimäärin varsin miellyttäväksi.

Lisätietoja:

Tutkimuksen vastuullinen johtaja
Eerika Finell, VTT, dosentti
eerika.finell@tuni.fi

Tutkija
Tuija Seppälä, VTT
tuija.seppala@tuni.fi

